

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U OSIJEKU
Europska avenija 7

P-40/2021-17

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

i

R J E Š E N J E

Općinski sud u Osijeku, po sucu Nikolini Primorac, u pravnoj stvari tužiteljice Viktorije Mikla iz Višnjevca, Stjepana Radića 24, OIB:91198131033, zastupane po punomoćniku Marku Cerovcu, odvjetniku iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Radojica Vučković i Marko Cerovac iz Osijeka, protiv tuženika Zagrebačke banke d.d. iz Zagreba, Trg bana J.Jelačića 10, OIB: 92963223473, zastupanog po punomoćniku Margiti Kiš Kapetanović, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Porobija & Porobija iz Zagreba, radi isplate, nakon održane glavne rasprave zaključene 31. kolovoza 2026., u prisutnosti tužiteljice, punomoćnika tužiteljice Marka Cerovca i punomoćnika tuženika Krešimira Vestića, 23. rujna 2026. objavio je i

p r e s u d i o j e

I/ Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d. da tužiteljici Viktoriji Mikla isplati iznos od 1.696,52 eura (slovima: tisućušestodevedesetšesteurapedesetdvacenti) zajedno sa zateznom kamatom koja teče od 23. svibnja 2025. do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

II/ Odbija se tužiteljica Viktorija Mikla sa zahtjevom za isplatu zateznih kamata koje na iznos od 1.696,52 eura teku od 1. listopada 2015. do 22. svibnja 2025.

III/ Odbija se tužiteljica Viktorija Mikla s preostalim dijelom tužbenog zahtjeva za isplatu iznosa od 4.790,37 eura zajedno sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate.

r i j e š i o j e

IV/ Prihvaća se preinaka tužbe.

V/ Svaka stranka snosi svoj trošak postupka.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je 6. lipnja 2019. podnijela tužbu u kojoj je navela da je s tuženikom kao davateljem kredita 14. prosinca 2005. sklopila Ugovor o kreditu prema kojem joj je tuženik odobrio i stavio na raspolaganje kredit u iznosu od 55.400,00 švicarskih franaka (u nastavku: CHF) u kunsjoj protuvrijednosti. Navodi da su se tijekom otplate kredita radi dizanja kamatne stope, te tečaja CHF u odnosu na kunu, početno ugovoreni anuiteti povećavali u odnosu na početni plan otplate kredita. Naime, pored iznosa glavnice, tužiteljica je bila dužna tuženiku platiti i redovnu kamatu koja je ugovorena kao promjenjiva i koja se tijekom postojanja obveze po Ugovoru mijenjala u skladu s jednostranim odlukama tuženika. Ističe da joj tuženik prilikom zaključenja Ugovora o kreditu nije pružio dovoljno informacija i obavijesti o rizicima vezanim uz zaključenje predmetnog Ugovora ugovaranjem valutne klauzule CHF, odnosno o rizicima vezanim uz rast tečaja CHF u odnosu na kunu. Smatra da su navedene odredbe Ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli protivne načelu savjesnosti i poštenja, te da su uzrokovale znatnu neravnotežu ugovornih strana na štetu tužiteljice. Navodi i da su se o ništetnosti navedenih ugovornih odredbi već pravomoćno izjasnili sudovi Republike Hrvatske, i to povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača zbog čega se pozvala na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. koja je potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda broj PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018., na presudu Visokog trgovačkog suda broj PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014., na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt-249/2014 i Rev-2245/2017 od 20. ožujka 2018. Navodi da je sukladno čl. 502. c. Zakona o parničnom postupku sud vezan za prethodna utvrđenja u naprijed navedenim presudama. Navodi da je 29. siječnja 2016. s tuženikom sklopila Aneks Ugovora o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u eurima. Smatra da joj tuženik unatoč provedenoj konverziji nije u cijelosti vratio preplaćene iznose nastale kao posljedica ugovaranja ništetnih odredbi zbog čega joj je dužan vratiti sve što je primio na temelju ništetnih odredbi ugovora o kreditu. Uzimajući u obzir navedeno, predložila je sudu da donese presudu kojom će obvezati tuženika da joj na ime preplaćenih iznosa kamate i tečaja isplati iznos od 20.000,00 kuna (2.654,46 eura) zajedno sa zateznim kamatama koje teku od dospijeca svakog pojedinog iznosa do isplate.

1.1. Podnesakom od 23. svibnja 2025. tužiteljica je nakon provedenog vještačenja preinacila tužbu na način da je na ime preplaćenih iznosa zbog ništetnih odredbi Ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli potraživala iznos od 6.486,89 eura sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate.

2. U odgovoru na tužbu tuženik se u cijelosti usprotivio tužbi i tužbenom zahtjevu, te je istakao prigovor zastare. Osporava pravo tužiteljice kao potrošača. Navodi da je konverzija predmetnog kredita napravljena na temelju očitovanja volje tužiteljice, dakle po njezinom slobodnom izboru i to sukladno svim procedurama i uvjetima koje je

zakonodavac propisao Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/2015, u nastavku: ZIDZPK/15). Sve tužiteljeve uplate su uzete u obzir prilikom izračuna konverzije i iskorištene su za otplatu usporednog euro kredita sukladno odredbama zakona. Smatra da su sklapanjem konverzije tužitelj i banka riješili svoje pravne odnose prije i poslije konverzije i to na način propisan zakonom. Ako je tužiteljica smatrala da joj bilo koji uvjeti konverzije nisu prihvatljivi, navodi da nije trebala pristati na konverziju. Poziva se na odluku VSRH Gos-1/2019 iz koje proizlazi da je sporazum o konverziji, koji je sklopljen sukladno odredbama ZIDZPK/15 valjan i da proizvodi pravne učinke zbog čega smatra da sporazum o konverziji predstavlja novu pravnu osnovu odnosno da je raniji ugovor o kreditu prestao postojati zbog čega tužiteljica više nema pravo na nikakvo novčano potraživanje. Tuženik se protivio preinaci tužbe, te je za preinačeni dio istakao prigovor zastare. Uzimajući u obzir sve navedeno, predložio je sudu da u cijelosti odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan.

3. U dokaznom postupku pročitani su: Ugovor o kreditu broj: 3205732977 (list 6-11 spisa), prikaz efektivne kamatne stope (list 12-18 spisa), Aneks ugovoru o kreditu (list 27-30 spisa), izračun konverzije (list 19-24, 47-56 spisa), obavijest o otplati kredita (list 25 spisa). Na okolnost visine tužbenog zahtjeva provedeno je financijsko knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku Dariju Dumančiću (Posrednik d.o.o.) (list 101-126, 150 spisa). Proveden je dokaz saslušanjem tužiteljice Viktorije Mikla (list 150-151 spisa).

4. Predmet spora u ovom postupku je zahtjev tužiteljice za povrat preplaćenih iznosa kredita temeljem nišetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli po Ugovoru o kreditu broj 3205732977.

5. Među strankama nije sporno:

- da je tužiteljica kao korisnica kredita 14. prosinca 2005. s tuženikom kao davateljem kredita sklopila Ugovor o kreditu broj: 3205732977 kojim je tužiteljici odobren stambeni kredit u iznosu od 55.400,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB;

- da se tužiteljica obvezala platiti tuženiku kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva, a koja na dan sklapanja ugovora iznosi 4,50% godišnje;

- da se kredit otplaćuje 20 godina u jednakim mjesečnim anuitetima uvećano za obračunatu i pripisanu kamatu, plativih u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB-a važećem na dan plaćanja,

- da je korisnik kredita suglasan da je kamatna stopa promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Zagrebačke banke d.d.;

- da su tužiteljica i tuženik 29. siječnja 2016. sklopili Dodatak Ugovoru o kreditu (u nastavku: Dodatak) kojim je kredit konvertiran;

- da su stranke Dodatkom utvrdile da je tužiteljici na dan konverzije 30. rujna 2015. na ime preostale neotplaćene glavnice ostao iznos od 248.546,20 kuna, te da iznos preplate koja je priznata tužiteljici na dan 30. rujna 2015. iznosi 10.615,00 kuna.

5.1. Navedene nesporne činjenice proizlaze i iz Ugovora o kreditu broj 3205732977 i Aneksa Ugovoru o kreditu.

6. Među strankama je sporno jesu li odredbe Ugovora o kreditu broj 3205732977 koje se odnose na valutnu klauzulu vezanu uz tečaj CHF i promjenjivu kamatnu stopu ništetne, te ima li tužiteljica pravo na povrat preplaćenih iznosa kredita temeljem takvih odredbi uzimajući u obzir da je kredit konvertiran. Sporno je i to je li nastupila zastara tužiteljicinog potraživanja, te status tužiteljice kao potrošača.

6.1. Neosnovano tuženik osporava status tužiteljice kao potrošača. Ovo stoga što je odredbom čl.3. st.1. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj: 96/03), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, propisano da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Budući da iz iskaza tužiteljice proizlazi da je predmetni kredit uzela radi kupovine kuće u kojoj i danas živi, da se u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora nije bavila nikakvom poslovnom djelatnošću niti obrtom, te da iz samog Ugovora o kreditu proizlazi da ga je sklopila tužiteljica kao fizička osoba, a da tuženik tijekom postupka nije dokazao suprotno, utvrđeno je da tužiteljica u ovom postupku ima status potrošača sukladno Zakonu o zaštiti potrošača.

7. Presudom Visokog Trgovačkog suda poslovni broj: PŽ-7129/13, odnosno presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/12, presudom Visokog Trgovačkog suda poslovni broj: PŽ-6632/17, te presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Revt-249/14 i presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Rev-2221/18 odlučeno je da je, između ostalih tuženika, i ovdje tuženik u razdoblju od 1. travnja 2005. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditu, na način da su nepošteno ugovorili promjenu kamatne stope jednostranim odlukama banke i na način da o svakoj promjeni nisu s potrošačem pojedinačno pregovarali, niti su ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu potrošača, korisnika kredita, sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njemu nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak.

8. U smislu odredbe članka 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 41/14., 110/15. i 14/19. – dalje u tekstu: ZZP/14) – koji je bio na snazi u vrijeme kada je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. postala pravomoćna - odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl.106. st.1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl.106. st.1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

8.1. Identično je bilo propisano i ranijim Zakonom o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09. i 133/09. - dalje u tekstu: ZZP/07) – koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja kolektivne tužbe – tj. čl. 138.a kojim je propisano da

odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl.131. st.1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl.131. st.1. ovoga Zakona obvezuje sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

8.2. Također je i odredbom čl. 502.c ZPP propisano da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st.1. ovoga Zakona da su određenim postupanjem povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, u kojem će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

8.3. Imajući na umu smisao sudske zaštite kolektivnih interesa potrošača, ovaj sud smatra da se pravna utvrđenja iz presude povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača mogu primijeniti u svim parnicama koje potrošači individualno pokreću protiv trgovaca radi ostvarenja svojih prava koja su im povrijeđena na način kako je to utvrđeno u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava, dakle ne samo u postupcima radi naknade štete, već i u svim parnicama u kojima se zahtjev za isplatu temelji upravo na utvrđenju ništetnosti pojedine ugovorne odredbe, koju je ništetnost sud već utvrdio u postupku radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača. U suprotnom bi tumačenju takva deklaratorna presuda sama po sebi ostala bez konkretne svrhe tj. mogućnosti da na temelju iste individualni potrošač ostvari zaštitu svojih prava s obzirom da bi potrošač iste činjenice odnosno tvrdnje o ništetnosti ugovornih odredbi (tj. povredi njegovih interesa i prava) ponovno morao dokazivati u individualno pokrenutom postupku. Upravo na ovakav način tumačenja zakonskih odredbi upućuje i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015., kada obrazlaže aktivnu legitimaciju tužitelja u tom postupku za podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, naglašavajući da zakonske odredbe nisu same sebi svrha, već se donose u svrhu uređenja određenog pravnog područja i pravnih odnosa koji u njemu nastaju, a u primjeni donesenih propisa one se trebaju tumačiti smisleno, polazeći od volje zakonodavca, ali uvijek imajući na umu svrhu kojoj su one namijenjene, kao i učinak koji se njihovom primjenom postiže. Na isti način ovdje citirane zakonske odredbe tumači i Visoki trgovački sud RH u obrazloženju svoje presude broj: PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. navodeći da se pojedini potrošači, u slučaju postojanja osuđujuće odluke, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu pozvati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava.

8.4. S obzirom na činjenicu da je predmetnim Ugovorom o kreditu između stranaka, koji je sklopljen u razdoblju na koje se odnosi presuda Trgovačkog suda u Zagrebu iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava, ugovorena kamatna stopa koja je promjenjiva u skladu s odlukom banke, dakle u skladu s jednostranom odlukom tuženika, a upravo je takvu ugovornu odredbu citiranom pravomoćnom presudom Trgovački sud u Zagrebu utvrdio nepoštenom te stoga ništetnom, te da je ugovorena odredba kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te je i takvu ugovornu odredbu citiranom pravomoćnom presudom Trgovački sud u Zagrebu utvrdio nepoštenom te stoga ništetnom, ovaj sud smatra kako je sukladno citiranim odredbama čl. 138.a ZPP/07, čl. 118. ZPP/14 i čl. 502.c ZPP tim pravnim utvrđenjima vezan u ovom postupku.

9. Prema stajalištu Ustavnog suda Republike Hrvatske iz odluke broj U-III-4372/2021 od 30. lipnja 2022., u postupcima koje potrošač pokrene individualnom tužbom protiv banke, tuženik ima pravo dokazivati da odredbe kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa odnosno valuta u CHF nisu nepoštene jer su stranke o njima pojedinačno pregovarale.

9.1. Odredbom čl.81. st.1. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03. – dalje u tekstu: ZZP/03) propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (st.2.). Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca (st 3.). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (st.4.). Drugim riječima, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljem pojedinačno pregovarao.

9.2. Tužiteljica je iskazala da je predmetni kredit uzela radi kupovine kuće u kojoj i danas živi, da se u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu nije bavila obrtom, niti nikakvom drugom poslovnom djelatnošću, a niti da je kuću iznajmljivala, da se za kredit u CHF odlučila iz razloga što su joj tako ponudili u banci i što je rata kredita u CHF bila povoljnija. Ne sjeća se jesu li joj u banci nudili kredit u eurima ili u kunama. Ne sjeća se jesu li joj objašnjavali pojmove promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula. Sjeća se da joj je početna rata kredita bila 1.400,00 kuna, a da je kasnije narasla duplo. Da joj je netko u trenutku sklapanja ugovora rekao da će postojati mogućnosti ovolikog rasta iznosa rate, za taj kredit se ne bi odlučila. Ugovor o kreditu je bio sastavljen od strane banke. Ugovor je pročitala prije potpisivanja. Zanimao ju je samo iznos rate i hoće li ju moći plaćati. Na konverziju je pristala iz razloga da joj se smanji rata. Prilikom konverzije se nije odrekla svojih daljnjih potraživanja prema banci. Kredit je u međuvremenu otplatila, a rate kredita je plaćala sama.

9.3. Sud je povjerovao tužiteljici cijeneći njezin iskaz istinitim iz razloga što je logično, životno i uvjerljivo iskazivala o svim odlučnim činjenicama.

9.4. Uzimajući u obzir iskaz tužiteljice, te utvrđenja iz kolektivne presude, utvrđeno je da tuženik nije dokazao da se o odredbama Ugovora o kreditu koje se tiču promjenjive kamatne stope i valutne klauzule pojedinačno pregovaralo odnosno da iste nisu bile unaprijed formulirane od strane tuženika i da je tužitelj imao utjecaj na njihov sadržaj, a što uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Stoga je i ovaj sud utvrdio da su navedene odredbe Ugovora o kreditu u odnosu na valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, primjenom čl.81. st.1. ZZP-a nepoštene, te ništetne u smislu čl.87. st.1. ZZP/03. Dakle, nije utvrđeno postojanje okolnosti koje bi ukazivale da je postupanje tuženika u konkretnom slučaju prilikom ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope bilo drugačije od utvrđenja u navedenim sudskim postupcima.

9.5. Test poštenosti tih ugovornih odredaba proveden je već u kolektivnom sporu u kojemu je pravomoćno utvrđen nedostatak transparentnosti uslijed čega potrošači, korisnici kredita, nisu mogli procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi te odredbe imale za njihove financijske obveze, što znači da tuženik, kao profesionalac i banka, nije dala tužitelju, kao korisniku kredita, sve potrebne informacije, uzimajući u obzir narav predmeta ugovora i okolnost da sporne odredbe Ugovora o kreditu nisu bile ni jasne ni lako razumljive, što je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovalo znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužitelja kao potrošača, pa se radi o ništetnim odredbama (čl. 81. do 88. ZZP/03).

10. Sud je utvrdio neosnovanim i tuženikov prigovor zastare jer prema pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Su-IV-33/2022-2 od 31. siječnja 2022. o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi u CHF, ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju, već u postupku kolektivne zaštite potrošača, zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite. Sudska odluka u kolektivnom sporu pravomoćna je 13. lipnja 2014. (glede ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi; presuda Visokog trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014.), odnosno 14. lipnja 2018. (glede ništetnosti odredbi o valutnoj klauzuli; presuda Visokog trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.), pa do podnošenja tužbe u ovom postupku 6. lipnja 2019. nije protekao zastarni rok od pet godina, u kojem roku zastarijeva tražbina, čl. 225. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05 i 41/08, u nastavku: ZOO).

11. Na okolnost visine tužbenog zahtjeva, provedeno je financijsko knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku Dariju Dumančiću (Posrednik d.o.o.). Iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da je isti sačinjen uzimajući u obzir činjenice da je tečaj na dan korištenja bio 4,753150, da je rok otplate 20 godina uz početnu ugovorenu kamatnu stopu od 4,50%. Vještak je u nalazu naveo:

- da u konkretnom slučaju postoji preplata na ime preplaćenog iznosa anuiteta po osnovi povećanja kamatne stope u odnosu na početno ugovorenu kamatnu stopu u razdoblju od dana korištenja kredita do 30. rujna 2015. u iznosu 2.034,29 eura prikazano u mjesečnim iznosima pojedinačno navedenim u pisanom nalazu i mišljenju;
- da u konkretnom slučaju postoji preplata na ime preplaćenog iznosa anuiteta po osnovi tečajne razlike u odnosu na tečaj na dan korištenja kredita u razdoblju od dana korištenja kredita do 30. rujna 2015. u iznosu 2.756,08 eura prikazano u mjesečnim iznosima pojedinačno navedenim u pisanom nalazu i mišljenju;
- da ukupan iznos zateznih kamata na tako preplaćene iznose kamate i tečaja do 30. rujna 2015. iznosi 1.696,52 eura;
- da je konverzija u konkretnom slučaju napravljena u skladu s odredbama ZIDZPK/15;

- da je tužiteljici na dan konverzije 30. rujna 2015. priznata preplata u iznosu 10.615,00 kuna.

11.1. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka cijeneći ga stručnim i danim sukladno pravilima struke iz razloga što je vještak jasno i uvjerljivo odgovorio na sva postavljena pitanja, a ni stranke nisu imale primjedbi na matematički izračun vještaka.

12. Nakon provedenog financijsko knjigovodstvenog vještačenja, tužiteljica je u konačnici postavila tužbeni zahtjev sukladno nalazu i mišljenju vještaka kao što je navedeno u točki 1.1. obrazloženja ove odluke

12.1. Iako se tuženik protivio preinaci tužbe, sud je istu dopustio budući da se radi o tzv. nepravoj preinaci tužbe sukladno čl. 190. st.2. ZPP-a kada tužiteljica o stvarnoj visini svog tužbenog zahtjeva nije mogla znati prije provedenog vještačenja, a preinaka je svrsishodna i radi konačnog rješenja spornog odnosa među strankama.

12.2. Neosnovan je prigovor tuženika o zastari preinačenog dijela tužbenog zahtjeva jer se ne radi o novom zahtjevu, nego o zahtjevu usklađenim s nalazom i mišljenjem vještaka po istoj činjeničnoj osnovi kao u tužbi, a čijim je podnošenjem prekinuta zastara. Stoga, u slučaju kada je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (čl. 190. i 191. ZPP-a), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva (tako i pravno shvaćanje zauzeto na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 27. svibnja 2024., broj Su-IV-123/2024-5). U odnosu na prigovor zastare zateznih kamata na preplaćene iznose kamate i tečaja, za napomenuti je da je tužiteljica već u tužbi tražila isplatu zateznih kamata na preplaćene iznose kamate i tečaja, a budući da njezino glavno potraživanje nije zastarjelo, nije nastupila ni zastara potraživanja zateznih kamata.

13. Prilikom odlučivanja u ovoj pravnoj stvari, sud nije uzeo u obzir tzv. negativne razlike kada je kamatna stopa bila manja od početno ugovorene kamatne stope odnosno kada je tečaj bio manji od tečaja koji je vrijedio na dan korištenja kredita, jer tuženik u odnosu na te iznose nije postavio točno određeni protutužbeni zahtjev niti je istakao prigovor radi prebijanja ili prijeboda već je samo paušalno naveo da bi se iznosi preplate trebali umanjiti za iznos tzv. negativnih tečajnih razlika (tako i VSRH u odluci Rev-549/2023-4 od 18. prosinca 2023.), a u odnosu na navedeni iznos tužiteljica nije ništa ni stekla pa da bi trebala vratiti tuženiku.

14. U odnosu na tužbeni zahtjev tužiteljice potrebno je reći da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026. odgovarajući na pitanje koje je sporno i u ovom postupku, zauzeo pravo shvaćanje koje glasi: "Petrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita

(30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

14.1. U odnosu na pravo tužiteljice na isplatu preplaćenih anuiteta s osnove promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, a polazeći od pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzetog u naprijed citiranoj odluci broj Rev457/2025-21 od 27. svibnja 2026., utvrđeno je da tužiteljica nema pravo na isplatu preplaćenih anuiteta u iznosu od 2.034,29 eura (na ime preplate kamate) i od 2.756,08 eura (na ime preplate tečaja) sa zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. do isplate. Naime, ZID ZPK/15 je u člancima 19.d i 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila sklapanju Aneksa, pa je tužiteljica kao potrošač bila u prilici još prije sklapanja proučiti njegove odredbe i odlučiti hoće li pristati na konverziju. Sklapanjem Aneksa Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK/15 stranke su iznova uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, čime je prestala obveza tuženika na povrat više plaćenih iznosa anuiteta, jer primjena ZID ZPK/15 derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti, kao i pravo na zatezne kamate koje na preplaćene iznose anuiteta teku nakon konverzije, tj. od 1. listopada 2015. do isplate. Dakle, iako je svrha donošenja ZID ZPK/15 konverzija, tako izvršena konverzija prema odredbama ZIDZPK je imala za posljedicu prestanak obveze tuženika kao kreditora (trgovca) prema tužitelju kao korisniku kredita (potrošaču) na postupanje prema ništetnoj ugovornoj odredbi o načinu promjene ugovorne kamatne stope i valutnoj klauzuli iz konvertiranog (izvornog) kredita, jer su te odredbe zamijenjene novim odredbama koje nemaju obilježja nepoštenosti, a time posljedično niti ništetnosti, pa potrošač sklapanjem takvog dodatka sukladno ZID ZPK/15 nema pravo na isplate radi ništetnosti predmetnih ugovornih odredbi.

14.2. Nasuprot tome, tužiteljica ima pravo na isplatu zateznih kamata koje na preplaćene iznose anuiteta s osnove ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli teku od plaćanja anuiteta do dana konverzije 30. rujna 2015. koje je vještak izračunao u iznosu 1.696,52 eura. Ovo stoga što je tijekom postupka utvrđeno da je predmetna konverzija provedena sukladno odredbama ZIDZPK/15 i što je utvrđeno da je tuženik sastavljač osnovnog Ugovora o kreditu koji sadržava nepoštene i ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi temeljem kojih je tužiteljica preplatila anuitete kredita. Iz svega toga nadalje proizlazi da je tuženik nepošten stjecatelj zbog čega u smislu članka 1115. ZOO-a mora platiti i zatezne kamate tekuće od dana stjecanja, po stopi propisanoj člankom 29. stavkom 2. ZOO-a što konkretno znači od dana plaćanja svakog anuiteta do dana konverzije, a kako je to vještak izračunao u nalazu i mišljenju. Budući da sukladno pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzetog u odluci broj Rev457/2025-21 od 27. svibnja 2026., potrošači imaju pravo na zatezne kamate u punom iznosu, bez uračunavanja preplate priznate u konverziji, tužiteljici su zatezne kamate dosuđene u punom iznosu kao u točki I/ tužbenog zahtjeva.

15. S obzirom da su tužiteljici u konačnici dosuđene samo zatezne kamate na preplaćene iznose kamate i tečaja, i to u apsolutnom iznosu, na taj joj iznos pripada daljnja procesna kamata sukladno čl. 31. st.1. ZOO i to od dana podnošenja takvog zahtjeva sudu (23. svibnja 2025.) Stoga je tužiteljica odbijena s dijelom tužbenog zahtjeva kojim je procesne kamate potraživala od 1. listopada 2015. do 22. svibnja 2025. kao u točki II/ izreke.

16. O troškovima postupka sud je odlučio temeljem čl. 154. st. 4. ZPP na način da svaka stranka snosi svoje troškove imajući u vidu djelomični uspjeh stranaka u postupku. Iako je uspjeh tuženika veći u odnosu na uspjeh tužitelja, sud je imao na umu da je pitanje obeštećenja potrošača nakon konverzije kredita bilo podložno tumačenju sudova jer u trenutku podnošenja tužbe nije bilo pojašnjeno niti je postojala ustaljena sudska praksa, pa tužba s restitucijskim zahtjevom za isplatu na temelju nepoštenih ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji je konvertiran, nije bila očito neosnovana i lišena svakog izgleda za uspjeh. Zbog toga određivanje znatnog financijskog tereta tužitelju nakon završetka postupka u obliku odluke o troškovima postupka uz primjenu članka 154. stavak 2. ZPP nije spojivo s njezinim pravom na pristup sudu kao sastavnicom ustavnog i konvencijskog prava na pošteno suđenje.

Osijek, 23. rujna 2026.

Sudac
Nikolina Primorac

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana objave iste. Žalba se podnosi elektronskim putem ovome sudu, a o istoj odlučuje nadležni županijski sud.

Za stranku koja je uredno obaviještena o ročištu za objavu presude, rok za žalbu teče od dana objave presude, a za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude, rok za žalbu teče od dana primitka presude.

DOSTAVITI:

1. pun. tužitelja
2. pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088d-87847**

Kontrolni broj: **010c0-59ed7-739f3**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.